

EL BANYOLÍ

PUBLICACIÓ QUINZENAL.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ, ABEURADA, 8.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ	No's retornen els originals. - Dels articles publicats en són responsables els seus autors.	PREUS DELS ANUNCIS
A Banyoles, 4'50 p. l'any. A Fora, 5'00 «		Mitja, 30 p. Quart, 15 p. Octau, 7'50 p. trimestre.

El deure dels Pares catòlics

De conformitat amb ço que disposa l'article 32, disposició transitòria; de la Llei de Confessions i Congregacions religioses, el dia 31 de Desembre d'aquest any, quedarà prohibit l'ensenyament a les Comunitats religioses. L'Estat voldria abragar-se un dret exclusiu, en aquesta matèria pretinguent l'exercici d'una missió directa i tutelar sobre els nostres fills, els drets dels quals no poden deixar d'ésser immediatament representats per els seus Pares. Ningú pot restar indiferent ni inactiu i menys en aquest cas, poden ésser apàtics els catòlics, que, a un mateix temps i en un mateix atac, veuen vulnerats els drets sagrats de llur Religió i els de la seva personalitat civil com a Pares de família.

Davant de l'escola laica creada per l'Estat, hem de fer memòria de les greus paraules, amb que Lleó XIII i Pius XI els amonesten: «Els pares tenen, de la mateixa naturalesa, el dret d'educar els seus fills, però tenen també el deure de posar llur instrucció i educació en perfecta acordança amb el fi per al qual han rebut la prole per beneplàcit de Déu. Els pares, doncs, han d'emprar totes les seves forces i una perseverant energia en repel·lir tota mena d'injustícies en aquest ordre de coses, en fer reconèixer, d'una manera absoluta, el seu dret a educar cristianament els seus fills, segons és deure llur, i sobretot en apartar-los de les escoles, on corren perill de rebre el verí de la impietat».

No és difícil de precisar les obligacions serioses i urgents que en les presents circumstàncies imposen als catòlics espanyols. les ensenyances pontificies i els preceptes del Dret Canònic.

Primer: Els pares han d'enviar els seus fills únicament a les escoles catòliques.

Segon: Prohibida severament l'assistència a les escoles acatòliques, neutres i mixtes, o sigui les que estan destinades també als no creients, només a l'Ordinari del lloc correspon de judicar si pot tolerar se l'esmentada assistència en determinades circumstàncies i amb les degudes cauteles.

Tercer: Quan l'Ordinari haurà estimat prudent l'anterior tolerància, per existir causa raonable d'acord amb les instruccions de la Santa Seu, els pares i tutors vénen greument obligats a observar les següents cauteles:

a) Inspeccionar per si mateixos o per persones idònies els llibres que es posen a mans dels seus fills i les doctrines que se'ls inculquen; b) procurar que fora de l'escola siguin els seus fills o menors sòlidament instruïts en la doctrina cristiana i zelantment estimulats a la pràctica dels deures religiosos; c) apartar-los del tracte i amistat dels companys escolars que puguin posar en perill la llur fe i honestat de costums.

Quart: Tots els fidels s'esforçaran a prestar llur auxili moral i material per la fundació i sosteniment d'escoles catòliques, i en particular els pares de família hauran d'exercir el seu dret a organitzar-se reivindicant la seva llibertat docent; i la creació d'escoles homogènies en conformitat amb les seves creences. No han de parar fins a conseguir que sigui una complida realitat aquest ideal i dret de l'Església: tot l'ensenyament catòlic per a la joventut catòlica en escoles catòliques».

A la nostra ciutat es creà fa un any la Mútua civil, de Pares de Família, que tindrà sota el seu control i direcció els col·legis que siguin necessaris, amb professorat seclar i competent, perquè els Pares de família catòlics puguin complir el seu deure en ordre a l'edacació religiosa i moral dels

seus fills i obeir alhora, les ordres de la Santa Seu i les indicacions de l'Episcopat espanyol.

En el present curs, si Déu vol, tindrà establerts els següents col·legis:

Per nens: El col·legi «Balmes», en el carrer de Sant Pere, en l'edifici on hi havia els Germans Gabrielistes, sota la direcció de don Agustí Rafecas Agramunt.

Per nenes: Col·legi «Viader», en el carrer Nou, en l'edifici on hi havia les Escoles del Sagrat Cor, sota la direcció de la Srta. Maria Teresa Butiñá i Vila.

Col·legi «Turers», en el carrer de la Divina Pastora, en l'edifici on hi havia l'escola de les Carmelites, sota la direcció de la Sra. Montserrat Vilardell de Boix.

I el col·legi del carrer de Bàscara, en l'edifici on hi havia el de la Providència, a càrrec de la Srta. Carme Corominas Planellas.

Cal, per tant, que tots els Pares catòlics s'imposin de la necessitat i obligació que tenen de portar els seus fills en aquestes escoles on hi trobaran una educació completa i perfecta perquè serà cristiana.

El Bolxevisme

La fam, arma política

La quinzena passada aquestes pàgines es feren ressó de la Pastoral del Bisbe de Viena que posava a la descoberta la misèria del poble rus.

Els famolencs polulen per les barriades de Moscú com vertaders formiguers.

La premsa diària ens notificà que el president de la veïna república s'havia entaulat en un menjador d'obriers russos.

Ho crec, fins i tot arribaria a afirmar que Herriot va sortir entusiasmat d'aquest menjador democràtic.

Aquest fet possa de manifest la iniquitat dels dirigents comunistes.

Mr. Deudillet que habità a Moscú prop una vintena d'anys en dona la raó d'aquest contrast entre el Bisbe de Viena i Herriot. «El visitant estranger no veu lo que vol, sinó lo que convé al comunisme. Per entrar en les fàbriques, cafès, cuines, es requereix un *passé* i un guia».

La fam ha fet estralls a Rússia. Tots els comentaristes estan d'acord. El més llec sap les malarances d'una revolució.

¿Què havia de passar a Rússia?

Crisis econòmica, crisis social, crisis de treball que anulà la llibertat i empena decisiva de l'obrer, donaren per resultat, la fam.

No hi ha dubte que amb seny i bona voluntat els dirigents podien remeiar amb més o menys gran escala aquesta crisi. Quan veieren el seu pla quinquenal fracassat, quan estimaren la pèrdua de l'agricultura havien de virar la barca.

Ni el pescador més lleuger anirà mar endins quan la tempestat solca la barca.

No cuidaren des dels escons del poder de recercar una barrera a la fam sinó que l'esplotaren com a arma política i religiosa.

Molta raó tenia en Guimerà quan escrivia: «Amb un pollastre al davant poc costa no fer memòria de la misèria dels altres».

Lector amic: vaig a transcriure dos fets com a mostra de la iniquitat de l'arma política de la fam.

Universitaris i camperols que es neguen a militar en les rengleres del comunisme actiu són exclusius dels menjadors comuns, únic mitjà de vida. A camperols s'els hi ha arribat a cremar els graners.

Així l'Estat adquireix membres, o la fam o soldats actius de la Komistern.

Un altre fet molt popular però que no està de menys inserir-lo aquí.

Era el dia de Nadal. La propaganda atea arriba al punt àlgid en aquest dia.

Un pregoner de l'Estat corra per carrers i places en busca de famolencs. Un llodriguer d'infants l'envolta com un cà davant la fleca.

Nois, pregueu a Déu que us doni menjar. Aquells infants obeeixen i... no passa res. Per tota resposta reben «Déu no existeix».

Ara pregueu a Lenin. Els infants acaten l'ordre i... una cortina se escorra i es troben davant una taula ben parada.

Aquells infants quedaren batejats en l'ateisme.

I pensar diu Mr. Deudillet: Que aquests menjars les més de les vegades venia de Roma. El Papa els hi enviava i havia de servir per encendre la lluita contra la Caritat divina que l'impulsava aquest sacrifici.

Lector amic: ¿Coneixes en el transcurs de Roma i Grècia pagana, aquesta iniquitat? No? Doncs, combat el comunisme que aquest te la farà conèixer.

Notes polítiques

Fa uns dies que la direcció de «La Publicitat» ha perdut els estreps. Això de que en Lerroux, en la tramitació de la última crisi ministerial, hagi demanat la col·laboració de tanta gent i en especial de tots els grups d'esquerra, sense recordar-se que existeixi Acció catalana republicana, es veu que l'ha fet sortir de pollaguera. Amb unes eminències (?) com hi ha i un exèrcit tan numerós (?) de soldats disciplinats com tenen, almenys devien creure que hi pescarien una cartera. Ells que tan s'havien distingit per el seu esquerrisme, fent-se solidaris de totes les lleis sectàries i socialitzants del govern Azaña, quan ha sigut el moment de fer-se valer els mèrits contrets, els han deixat oblidats com una cosa inservible. Realment hi han partits i homes que estan de pega.

* * *

SANTALÓ MINISTRE.—Copiem d'un periòdic de Girona:

«Ahir matí es va conèixer la notícia de que al Sr. Santaló després d'haver fet guàrdia permanent en el domicili del senyor Lerroux, l'havien nomenat Ministre de Comunicacions.

La nostra actual posició d'homes decantats a l'observació, ens permet de parlar d'aquesta nota còmica de la darrera crisi, sense prejudicis.

Es més: l'oferiment no acceptat que Lerroux ha fet a Lliga Catalana per a ocupar una cartera en aquest Govern, ens dóna tota la llibertat de moviments per a comentar la graciosa anècdota, sense voler molestar, en cap manera, la persona del nostre Alcalde.

Un fet innegable ha estat el que unànimament s'ha rebut la notícia amb una riallada general.

Quan s'ha sabut el cas, ningú no ha pogut aguantar el riure.

Es veu que sobrava un Ministre o mancava una cartera. Les comunicacions ho han pagat.

Mestre de geografia, no hi ha dubte que ha

de tenir coneixements fantàstics en el ram de les comunicacions.

Es veu que l'Esquerra té gent per a tot. Aquells que asseguren que hi ha manca de capacitats dintre l'Esquerra han quedat ben lluïts!

Es tracta, precisament d'un partit que té gent per a tot.

En felicitar, doncs, al nostre Alcalde, li desitgem que en el ram de les comunicacions espanyoles obtingui majors encerts que els aconseguits des de la Presidència del nostre Ajuntament.

Bo serà que li advertim, també, que a Espanya, si bé els mitjans de comunicació estan força endarrerits, no vol dir que deixi d'haver-hi correus i telègrafs.

No fos cas que un dia ens fes un discurs volent-nos fer creure que no hi ha hagut ni correu ni telègraf fins i tant ell no ha estat Ministre del ram, tal com li passà amb les escoles suara inaugurades a Girona, les quals volia presentar-nos-les com una obra feta pel "seu" abandonat Consistori Municipal.»

* * *

El "DIC" setmanari barceloní, fa dies que té oberta una enquesta per sapiguer aquells homes que havien actuat a la Unió patriòtica i avui són uns republicans d'esquerra amb tots els ets i uts.

A la nostra ciutat no costaria gaire de trobar-ne alguns d'aquesta mena que avui figuren inscrits en partits d'esquerra i en temps de la Dictadura tenien paraules d'elogi per el general Primo de Rivera. A la nostra ciutat no en manca pas d'aquesta gent arrivista que sempre es posa sota el sol que més escalfa.

* * *

En les eleccions per elegir els vocals del Tribunal de Garanties Constitucionals, els anti-ministerials varen guanyar en els Ajuntaments i en els col·legis d'Advocats. Abans ja havien guanyat en unes eleccions parcials d'Ajuntaments, però així i tot no hi havia manera de fer caure el govern Azaña. Per fi es deù haver donat compte que l'opinió li era contrària i ha cedit el pas a un govern d'esquerra, sense socialistes. No es que tinguem absolutament cap confiança amb el govern Lerroux, perquè tenim el plé convenciment que tots dos reben les mateixes ordres de la franc-masoneria. Són els mateixos amb collar diferent. El dia que hi hagi eleccions haurà arribat l'hora de donar una puntada de peu a tota aquesta gent.

Aigua Orión

Per a el sistema nerviós, nutrició general, gota, reumatisme crònic.

Manuel Tortós

Forsa, 16

GIRONA

Centre Parroquial Cercle d'Estudis

Una crida als joves

Hem acabat gairebé les tasques estiuenques amb èxit falaguer, les nostres diverses seccions han rutllat magníficament; la llista de socis integrada per la flor de nostra joventut ultrapassa de molt el centenar; una vida exuberant, plena brolla dintra nostra novella entitat.

Però hem de reconèixer que totes aquestes activitats esportives i artístiques serien de poca durada i de molt poca eficàcia pel fi que fou instituïda la nostra entitat, si no anessin acompanyades d'una activitat més enlairada, l'educació moral i social dels seus socis.

Cal no perdre de vista els tres lemes que honoren nostre segell: cultura, pietat, esplai. Per això, la Junta Directiva desvetllant-se pel compliment de nostres Estatuts ha organitzat un Cercle d'Estudis sota la direcció de persones tècniques i competents que tindrà lloc, ajudant Déu, tots els dijous en el Cí col de Catòlics de les 8'30 del vespre a les 9'30, començant el prop-venent dia 5 d'Octubre. En el Cercle d'Estudis s'hi debatiran temes morals, apològic i socials, no permetent se tractar qüestions polítiques, ni tenir discussions sobre les mateixes, tal com prevenen nostres Estatuts. Podran ésser alumnes del Cercle, tinguent hi veu, tots els joves, des de quinze anys, que siguin socis del Centre Parroquial: els no socis podran assistir-hi sempre que vulguin, però amb el deure de callar.

No cal ponderar la importància d'aquest Cercle d'Estudis pels joves que han d'ésser els homes de demà. Joves! si voleu orientar-vos sobre qüestions fonamentals, si voleu discutir amb coneixement de causa, si voleu ésser lliures d'errors i enfortir-vos intel·lectualment acudiu al Cercle d'Estudis. Joves aimants de les lluites esportives, que noblement dignifiquen l'esport acudint al nostre camp enfortint-vos corporalment, estimeu també les lluites culturals allistant-vos a nostre Cercle d'Estudis i a la vegada enfortireu vostre esperit.

Vos ho demana i us ho prega

LA JUNTA DEL C. P. B.

Història de les persecucions

III.

Tercera persecució per Trajà (106).—La persecució que ell excità, i que fou la tercera, començà baix el pontificat de Sant

Evarist, successor del Papa Sant Climent (100). Fou a la veritat menys violenta que les dues primeres, però durà més llarg temps, i féu un grandiosíssim número de màrtirs. Trajà—que la seva saviesa i clemència lloa per altra part la història—no publicà, es cert, novament edictes contra els cristians, però volgué que les lleis sanguinàries dels seus procedents fossin executades en les diferents províncies de l'imperi. Queda un monument remarcable d'aquest fet en la resposta de Trajà a Plini el «Jové», governador de la Bitínia. Plini escrigué a aquest Príncep per a consultar-li sobre la conducta que devia seguir amb els cristians... Declara—que no els troba culpables de cap crim «Tot el seu error—diu—consisteix en dia senyalat ans de sortir el sol i canten chors himnes a honor de Crist que ells miren com a un Déu. Pel demés; s'obliguen baix jurament: a no cometre cap crim, a no ésser lladres ni adúlter, a no faltar mai a la seva paraula ni a les seves prometes, a no negar ja mai un deute. Hom no ha descobert en llur culte més que una mala superstició portada a l'extrem, i per aquesta raó, ho he sostingut tot, fins rebre les vostres ordres. L'assumpte m'ha aparegut digne de les vostres reflexions, per la multitud de les que eren trobades complicades en aquesta acuració; perquè n'hi ha un gran número de totes edats, sexes i condicions. Aquest mal contagiós no ha infectat solament les ciutats, sinó també les viles, pobles i llocs. A la meua arribada a Bitínia el temple dels nostres «deus» estava abandonat, les festes interrompudes, i apenes es troba a ningú per a sacrificar les víctimes».

Trajà li contesta: Que no era necessari perseguir als cristians; però que una vegada denunciats ells mateixos si declaraessin quins i tals, se'ls castigaria a la mort. Contestació absurda i estranya a un Príncep, per altra part, estimable. Si els cristians són culpables ¿perquè castigar-los en quan se'ls acusa? ¡Quan limitada és la intel·ligència dels homes, si no la illumina la llum de la fe!

Martiri de Sant Simeó.—Un dels primers que llavors patiren el martiri, fou Sant Simeó, bisbe de Jerusalem, i parent aprop de Nostre Senyor. Se'l denuncià com a cristià i descendent de la raça de David. A causa d'aquest doble títol, el foren sufrir diversos turments, que suportà amb una constància admirable. Tots els espectadors estaven sorpresos de veure tant valor i fortalesa en una vellesa tan avançada. Per últim, el condemnaren a ésser crucificat, i donant la seva vida per Jesucrist, va tenir la glòria de morir com el seu diví Mestre.

MIQUEL CONSTANS

Centre Parroquial

Cercle d'Estudis.—Tal com veuran en altra part d'aquest quinzenal, el dia 5 del prop-vingent Octubre s'inaugurarà un Cercle d'Estudis.

Elenc Jovença.—Diumenge vinent, dia 24, farà l'inauguració de la temporada aquest elenc amb l'estreno de la grandiosa comèdia en quatre actes d'Esteve Trullàs, «La figura del Rei Wamba».

Visita —El diumenge dia 1 d'Octubre vindrà a visitar-nos l'Elenc artístic «Mediterrània» de Blanes on en el local d'espectacles del Círcol donarà una de les seves millors representacions.

Funcions teatrals.—Diumenge passat el grup infantil ajudats pels seminaristes davant d'un públic infantil donaren una formosa representació del drama «L'estola morada» i del sàinet «Els tres valents» que bé s'acreditaren de bons actors.

Cloenda.—Avui la secció infantil fa la clausura de les activitats d'estiu amb un programa ben escaient i atractiu: enlairament de globus, missa de comunió, jocs, carreres de cintes, traca valenciana, obsequis als vellets de l'Asil, funció artístic-musical executant el formós drama líric «Les barquetes de paper».

Apat de comiat.—Diumenge passat, pagat per alguns elements de la Junta del C. P. es reuniren en banquet de germanor en un dels menjadors de l'Hotel Flora, els jugadors de futbol que durant la present temporada han actuat en nostre Camp d'Esports. En nom de la Junta feu un bell parlament el jove Joaquim Colomer fent remarcar l'agraïment que sent la Junta envers els jugadors que tan abnegadament han sapigut enlairar i dignificar el nostre nom i el nostre camp, fent-los-hi una crida per a que no decaiguin pel camí emprés. Els recordà que el C. P. B. no és sols una entitat esportiva sinó eminentment cultural i que amb els nostres actes hem de mirar que les tres lletres C. P. B. (amb les quals un escriptor local barroerament i molt injustament feu jugar en forma grollera) vinguin a significar: cultura, patriotisme, bones obres.

Fou molt aplaudit. En nom dels jugadors parlà el capità de l'equip en Josep M.ª Turró, qui fent ressaltar el sacrifici que han realitzat els directius del C. P. parlà de l'agraïment de tots els jugadors.

Com a final de festa el conegut fotògraf Rafel Vilarrubias, tregué una formosa fotografia.

Partits de futbol.—El dia 3 jugà en nostre camp d'esports l'Olot F. C. contra el nostre equip, en el qual hi feu un brillant debut el jove Nogué.

Acabà el partit amb el resultat de 3 a 1, com podia acabar amb un 8 a 1, doncs la davantera nostra estigué de molta desgràcia en el remat.

Arbitrà magistralment en Moisès Màs.

El dia 8, diada de la Mare de Déu, ens visità novament el potent equip C. Cultural Girona, per a disputar-se aquella copa que pel mal temps no pogué fer-se el prop-passat agost. No cal dir com el Girona venia gairebé amb la certesa d'endur-se'n la copa; les manifestacions que ens feren alguns jugadors seus ho palesaven; però aviat hagueren d'humiliar-se: un gol seguia un altre gol, tot i els esforços titànics que feren per aguantar la nostra formidable davantera. Acabà el partit amb el resultat de 4 a 1.

Feu el debut en aquest partit el jove Calvet, un element de gran vàlua, que va demostrar la seva forma esplèndida marcant dos gols de marca major. Fou arbitrat aquest partit pel senyor Maurici Garcia que ho feu també molt bé. Amb aquesta és la segona copa que queda en poder del nostre equip.

TRANSPORTS

J. Branyas Morera

Carrer Alvarez, 20

Telèfon, 7

SERVEI DOMICILI A DOMICILI

BARCELONA:

Dimarts - Dijous - Dissabtes

GIRONA:

Servei Diari. - Matí i Tarda.

Combinació directa amb tots els punts d'Espanya, Balears i Canàries.

BARCELONA:

Rech Condal, 8-10 - Diputació, 176
Telf. 19165 Telf. 31081

GIRONA:

Carretera de Barcelona, 17
Telf. 179

PALMA:

«LA NUEVA BALEAR»
C. Galera, 13 - Telf. 211

Notes informatives

Casa Ciutat

* **SESSIÓ DE 31 D'AGOST.**—La celebren els regidors Srs. Duran, Vilardell, Boixó, Corominas, Hostench i Gussinyé, sota la presidència de l'alcalde Sr. Masgrau.

S'exposa al públic, per 10 dies, una instància del Sr. Víctor Miró, sol·licitant permís per a instal·lar un motor de 2 HP.

Es concedeix un permís d'obres al Sr. Josep Vilas.

S'aprova el Reglament de la Junta de Museus, amb una esmena del Sr. Gussinyé a l'article primer.

També s'aproven les factures informades per la Comissió d'Hisenda i un dictàmen de la mateixa Comissió desestimant una sol·licitud de l'Acció Social Agrària i altres associacions obreres, demanant supressió de l'arbitri sobre vins usuals, per prohibir les lleis vigents concedir el que demanen, per tenir l'arbitri arrendat al Sr. Francesc Ralita i per la impossibilitat de prescindir en el curs del pressupost d'un arbitri que dona un rendiment net superior a 20.000 ptes. anyals. Alegà també la Comissió que aquest problema s'està estudiant per la Generalitat i representants de contribuents i que un cop publicada la nova llei d'Hisendes Locals serà l'hora de substituir aquest arbitri per un altre d'un rendiment anàleg.

* **SESSIÓ DE 14 DE SETEMBRE.**—Assisteixen els regidors Srs. Duran, Vilardell, Boixó i Hostench, presidits per l'Alcalde Sr. Masgrau.

S'aprova la liquidació de les festes d'Agost d'enguany de la qual resulten 3.416'50 ptes. d'ingressos i 3.880'15 ptes. de despeses, quedant una diferència de 463'65 ptes. a càrrec de l'Ajuntament.

El Sr. Boixó fa notar que el dèficit és més petit que la quantitat que abans es gastava en músics i encara aquest dèficit és degut a que en la

relació de despeses de la festa hi consten els jornals que va fer la brigada municipal netejant les vores i el passeig de l'Estany, que haurien d'ésser a càrrec del capítol d'obres, i les copes i medalles l'import de les quals ha d'ésser considerat com a despesa de representació.

Es concedeix un permís d'obres al Sr. Josep Tarradellas i un per posar un rètol al Sr. Pere Martí.

S'aprova el padró de clavegueres dels trams darrerament construïts.

**P
A
L
M
A
D
A**

SASTRE

Acaba de rebre les últimes novetats
en
TRAJOS i ABRICS
per a la vinent
temporada de **TARDOR o HIVERN.**

Noticiari Local

* **DIADA DE RECÉS.**—El proper dia 24, quart diumenge de setembre, es celebrarà a Banyoles, (Casa-Missió) la tradicional Diada de Recés organitzada per totes les Lligues de Perseverança del bisbat de Girona.

Convé que els qui vulguin pendre part ho comuniquin al senyor President de Casa-Missió abans del dia 23.

HOTEL FLORA

Premiat en el V. Concurs d'Hotels, amb Medalla de Plata de la Societat Atracció de Forasters i Placa del A. C. de Catalunya.

GRAN CONFORT. :: Espaioses habitacions amb aigua corrent, càlenta i freda. :: Quarto de Bany. :: Taxis per a excursions. :: (Garatge).

Plaça Turers

Telèfon núm. 24

Banyoles

★ **ROMERIA A LOURDES.**—Ha estat molt ben rebut a tot arreu l'anunci de la propera Romeria a Lourdes organitzada per la HOSPITALITAT DE LA DIOCESI DE GIRONA, la qual sortirà el dia 26 de setembre i tornarà el dia 30.

A les oficines del Comité cada dia es rebden dades que confirmen l'èxit falaguer que assolirà aquesta Peregrinació. Són molt nombroses ja les inscripcions fetes, i com que les places dels autocars són limitades, els qui vulguin assegurar-se lloc cal que no esperin els darrers dies.

★ **VISITES.**—Diumenge passat visitaren la nostra ciutat uns quants socis del Centre Catòlic de Sant Andreu de Palomar.

També ens visità un grup força nombrós de socis del Centre Catòlic de Manlleu.

★ **REUNIÓ.**—La Junta provisional del «Gimnàstic Club» convida a tots els seus consocis i simpatitzants a la cultura física, atletisme i excursionisme, a la reunió general que se celebrarà el proper dimarts, dia 19, a les 8 de la vetlla, al «Foment de Cultura i Sport».

Casa en Venda

**Carrer Mn. Cinto (Gran), 30 i Plaça
Màrtirs de la República, 35**

*Donaran raó: MIQUEL PRAT, Esponellà.
JOSEP ESTANYOL, Olot, St. Farriol, 13, 2.ª*

★ **NOMENAMENTS.**—Han estat nomenats respectivament ecònoms de Sors i Ollers els sacerdots Rnds Josep Espriu i Simon Saubi, natural aquest de Mieras.

★ **EXERCICIS ESPIRITUALS**—El V. T. O. de Sant Francesc celebra aquesta setmana en l'Església de la Divina Providència uns exercicis espirituals, els quals són dirigits pel president de la Casa-Missió Rnd. Jaume Busquets.

★ **PEREGRINS A ROMA.**—Entre el dilluns i dimarts passats uns quants missionistes de nostra ciutat, junt amb altres sacerdots, emprehueren el viatge en direcció a Roma.

Avui aquesta tarda, també marxaran els peregrins que s'han allistat a la peregrinació tradicionalista a Roma.

El passatge gratuït corresponent a Banyoles i Comarca, ha correspost al Sr. Jeroni Figa, el qual ha presentat el núm. 155 que sortí premiat.

★ **NOVA MESTRESSA.**—Ha sigut nomenada mestressa interina del poble de Fonteta, la senyoreta Pilar Fontanet i Coma, filla del nostre amic el Dr. D. Josep. Enhorabona.

FONDA COMERÇ

Esmerat servei

a la carta i entaulat.

Carrer Dr. Isdrn, 2

BANYOLES

★ **ASSEMBLEA D'«ACCIÓ POPULAR».**—Els dies 29 i 30 de Setembre i 1 d'Octubre tindrà lloc a la ciutat de Vic la tercera assemblea general d'Acció POPULAR, seguint el tema general de la mateixa les encíclics «Rerum Novarum» i «Quadragesimo anno». Acció Popular prega l'assistència als seus socis, Centres catòlics i entitats catòliques de la nostra terra. L'Ilm. Sr. Bisbe de Vic per mitjà d'una al·locució pastoral fa la mateixa recomanació i posa de relleu la necessitat cada dia més sentida de que els catòlics ens percatem bé de les ensenyances de les mentades encíclics com a únic camí d'endegar els problemes socials que constitueixen una de les principals preocupacions de la societat actual.

Llocs d'inscripció: «Acció Popular» Pi, 12, primer, Barcelona i «Orfeó Vigatà» (Secretaria de l'Assemblea) Vic.

★ **NOU MISSIONISTA.**—Ha entrat a formar part de la Comunitat de la Casa-Missió de nostra ciutat, el Rvnd. Jaume Marqués.

MAGATZEM DE MOBLES

JOAQUIM SARQUELLA

Preus Econòmics.

Especialitat amb els d'encàrrec.

Carrer Canal, 17

Banyoles

★ **ACTE PÚBLIC.**—Organitzat per Acció Social Agrària, Sindicat Agrícola i Sindicat de treballadors de Banyoles, el dimecres de la setmana passada feren un acte públic en el Saló Modern, per tal de demanar a l'Ajuntament que tregui l'impost d'entrada del vi.

L'11 de Setembre

Organitzat per «PALESTRA», dilluns passat tingué lloc al «Saló Modern» un acte al·legòric de la diada de l'11 de Setembre de 1714, amb uns parlaments de propaganda nacionalista. El nombre de concurrents en aquest acte no satisfieia pas ni de bon troç els desigs dels organitzadors.

Feu la presentació dels oradors el Sr. Francesc Boixó el qual amb breus paranles posà de relleu l'acte que s'anava a celebrar.

A continuació feu ús de la paraula el president de «Palestra», Sr. Josep M.ª Corominas el qual començà dient que, mentres a Barcelona s'homenajava als màrtirs de la nostra Pàtria, mentre mils i mils de patriotes s'aplegaven vora el monument a Rafel de Casanova, nosaltres ens havíem reclòs en aquell local per a parlar de les coses de Catalunya.

Digué que el sentiment del veritable patriota està compost de dos elements; un, d'estimació a les nostres coses; la nostra cultura, la nostra història, la nostra llengua. L'altra, d'odi vers els nostres enemics qui tot-temps han malcat per aixafar-nos amb tota mena de vexacions i coaccions.

Feu una crida a tots els catalans a llegir llibres catalans, premsa catalana, a afavorir el comerç català... en resum, a prestar suport a tot el que ens és comú. Criticà durament els qui obren altrament i d'una manera especial a tots els que exhibeixen banderes espanyoles.

Una ovació coronà les darreres paraules de l'orador, la que es féu extensiva en disposar-se a parlar el Sr. Josep Trilla, qui feu remarcar aquest mal anacrònic que molts patim tocant a les coses de catalanisme. Aquest abstencionisme per part dels que tenen l'obligació de posar el seu saber a la causa de la Pàtria, ens està ocasionant grans danys.

Propugna per a una Catalunya més lliure, una Catalunya en la que hi tinguin cabuda tots els catalans, deixant de banda partidismes i ideologies, totes respectables, però pel damunt de les quals està Catalunya. Per això cal una gran tasca de catalanització del poble i creu que el més indicat per a aconseguir-ho és l'element jove i en conseqüència els convida a tots a arregar-se dins les files de «Palestra» per fer-ne uns ardids apòstols de l'ideal de la nostra causa. S'estèn en d'altres consideracions i en acabar la seva dissertació és aplaudit.

Es renoven aquests aplaudiments en aixecar-se a parlar per últim l'alcalde Sr. J. Masgrau

Abans de tot, fa palesa la seva satisfacció davant el fet que enguany a casa nostra s'hagi pogut fer quelcom per a celebrar la commemoració d'aquesta diada. Es queixa de la manca de concurrents, si bé—digué—ben pocs anys enrera no hauria estat possible ni tan sols de parlar de l'organització d'un acte semblant.

Després d'un seguit de consideracions històriques, passa a tractar del que vol dir catalanisme. Es dol de l'estat enorme de confusió que s'ha creat al redós d'aquest nom. Molts d'obers—digué—el confonen amb el burgesisme, i al revés, molts de burgesos el creuen com a una mena de socialisme o quelcom per l'estil. El catalanisme—diu—és totalitari; hi estan representats els obrers, els industrials, els petits propietaris i els capitalistes. I així com no és de «classes» tampoc ho és d'ideologia. En ell hi conviuen homes de dreta i homes d'esquerra.

El nacionalisme—continuà dient—és sumament liberal. Nosaltres, els nacionalistes, treballarem també per ajudar a recuperar la llibertat a què tenen dret totes les altres regions que formen Espanya i les quals tenen ben format el sentit de nacionalitat pròpia.

El dia en què hagim aconseguit catalanitzar radicalment el poble, d'aleshores endavant—digué—ja no haurem de temer res dels probables abusos d'un poder centralista. L'any 1714, Catalunya caigué víctima, en part de la seva manca de sentiment nacionalista. En canvi,—repetí—el dia en què sigui possible unir tots els catalans amb el llaç d'amor a Catalunya; uns sentiments patris ben arrelats, no sols Espanya ens respectarà—digué—sinó que es veurà obligada a donar-nos el que és nostre i que en justícia ens ha de reconèixer.

Una ovació coronà les paraules finals del parlament del Sr. Masgrau.

El Taller Mecànic i d'Obres

que

Joan Mas Sarquella

té instal·lat al carrer de Pi i Margall, n.º 30,
ha quedat traspasat a

JAUME GELI PERPINYA

qui us ofereix els seus serveis.

Funerària "LA BANYOLINA"

Sempre la més econòmica. - Disposa d'un extens assortit de tota classe d'objectes funeraris, com també, personal d'absoluta confiança per a vestir difunts, tant Homes com Dones.

Carrer Sta. Marià, 12.-Per encàrrecs: MARTIRIA FIGUERAS i ANTONI FONT.

Comunicat del Servei Meteorològic de Banyoles

Dia	TEMPERATURES EXTREMES				A LES 8 DEL MATÍ				PLUJA Litres per m. 2	HISTORIAL DEL DIA I ANOTACIONS PARTICULARS
	Màxima	Mínima	Promig	Oscilació	T. sec	T. humit	Baròmetre			
2	32	20	26	12	23'5	21'1	758		Molt nuvolós.	
3	32.8	19	25'9	13'8	22'5	19'5	759		Serè amb alguns núvols.	
4	32.5	18.8	25'6	13'7	22'6	19'4	760		Matí serè. Tarda i nit cobert.	
5	30	19	24'5	11	21'6	20'6	761		Cobert. Tarda pluja.	
6	27.5	21	24'3	6'5	22	20'8	760	0'4	Cobert tot el dia.	
7	28.5	17.3	22'9	11'2	21'5	19'8	762		Rosada, Cobert. Tarda tempesta i pluja.	
8	29	17.6	23'3	11'4	20'4	19'5	763	20'2	Pluja. Cobert tot el dia. Nit tempesta.	
9	26.6	18.4	22'5	8'2	20'7	19'5	760	0'1	Cobert. T. pluja, tempesta i pedregada.	
10	24.2	16.4	20'3	7.8	20'5	18.5	760	13'9	Cobert. Pluja i tempesta.	
11	20.8	19	19'9	1'8	19'8	18.8	762	0'1	Cobert. Pluja. Tempesta a la nit.	
12	27.4	15.2	21'3	12.2	19.5	18.5	762	4'4	Nuvolós tot el dia i la nit.	
13	28.4	17	22'7	11'4	19.5	17.6	761		Nuvolós.	
14	28	17.6	22'8	10'4	20'5	19'5	759		Rosada. Nuvolós. Nit serè.	
15	30.9	16.9	23'9	14	19'4	17.7	765		Rosada. M. Un xic nuvolós. T. serè.	
Total	398'6	253'2	325'9	145'4	294	270'8	10650	39'1		
Promig	28'5	18.8	23'2	10'3	21	19'3	761	2'8		

OBSERVADOR;
(ESEME) ESCOLA BALMES.

MARTIRIÀ SIQUÉS I FIGUERAS

Metge - Dentista

Especialitat en malalties de la Boca i Dents

Consultes { GIRONA: Rambla Alvarez, 12, primer. Tots els dies, de 10 a 1 i de 3 a 6.
BANYOLES: Porta Turers, núm. 5, primer. Sols els divendres, de 10 a 4.

Hotel Marína

AIGUA CORRENT. :: ASCENSOR. :: BANYS.

SERVEI DE RESTAURANT.

PLAÇA PALAU, 10

::

BARCELONA

Xocolates

Casa fundada l'any 1800. - La més vella
d'Espanya. - ¡131 anys d'èxit creixent!

Xocolates de tipus familiars, purs, amb ametlla, amb llet, gust
francès, fundents, en polvo, etc. des de 1'50 a 5 ptes. els 400 grs.

Fàbriques a Barcelona i Banyoles.

Transports Elèctrics Inter-Urbans, S. A.

Servei de Passatgers

Horari

LINIA DE BANYOLES A GIRONA.
Sortides de Banyoles: 5, 7'30, 9, 14, 16 i
18. Sortides de Girona: 9'15, 11, 15'15,
15'45, 18 i 19'45.

LINIA DE BANYOLES A OLOT. Sor-
tides de Banyoles (per Besalú): 7'30, 12, 16
i 19. Sortides d'Olot (per Besalú): 3, 7'30,
12, 15'30. Sortides de Banyoles (per Mieres):
16'30. Sortides d'Olot (per Mieres) 7'15.

LINIA D'OLOT A FIGUERES. Sorti-
des d'Olot: 7'15, 12 i 15'30. Sortides de Fi-
gueres: 7'30, 11'30 i 15'30.

LINIA DE BANYOLES A FIGUERES.
Sortides de Banyoles: 7'30, 12, 16. Sortides
de Figueres: 7'30, 11'30 i 15'30.

LINIA DE GIRONA A STA. COLO-
MA DE FARNES. Sortides de Girona: 12
i 18. Sortides de Sta. Coloma: 8 i 15.

LINIA DE BANYOLES A LA BISBAL.
(Mercat): Sortida de Banyoles: Els diven-
dres a les 6. Sortida de La Bisbal: Els di-
vendres a les 16.

*NOTA: Els dies de mercat a Olot, Girona i
Figueres hi han cotxes extraordinaris a les 6 matí,
i els d'Olot i Figueres que ordinariament surten
a les 7'45 i 7'30, els dies de mercat tenen fixa-
da la sortida a les 7.*